

EFEKTÍVNE RIADENIE KVALITY OVZDUŠIA 2021 CIELE A NÁSTROJE ICH ZABEZPEČENIA

7. – 8. 9. 2021, HOTEL DIXON, BANSKÁ BYSTRICA

Materiál:

Prehľad abstraktov z konferencie

September 2021

Projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila
Európska únia v rámci programu LIFE.

Projekt je spolufinancovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu SR prostredníctvom MŽP SR.

Predstavenie projektu LIFE IP SK – Zlepšenie kvality ovzdušia, predstavenie vzniku pozícií manažérov kvality ovzdušia (MKO)

Gabriel Adamek, Ministerstvo životného prostredia SR, koordinátor projektu

Abstrakt:

Prierez integrovaného projektu LIFE IP SK Zlepšenie kvality ovzdušia – hlavné ciele, aktivity, partneri, výstupy a indikátory projektu, riadenie kvality ovzdušia cez budovanie kapacít v regiónoch a monitorovanie kvality ovzdušia, riešenia pre zlepšenie kvality ovzdušia a ich financovanie, osвета a spolupráca s relevantnými projektami/iniciatívami.

Kvalita ovzdušia na Slovensku a Zelená dohoda

Gabriela Fischerová, Ministerstvo životného prostredia SR

Abstrakt:

Cieľom európskej zelenej dohody je **zlepšiť kvalitu života ľudí**. Urobiť Európu klimaticky neutrálnou a chrániť naše prirodzené prostredie sú rozhodnutia, z ktorých budú mať prospech ľudia, planéta i hospodárstvo. Na nikoho sa nezabudne. Ide o plán kľúčových politík a opatrení, ktoré zabezpečia prechod hospodárstva EÚ na udržateľnú budúcnosť, spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť, moderné a konkurencieschopné hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov, dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050 a zveľaďovanie a ochranu prírodného kapitálu. Transformácia hospodárstva bude súčasťou všetkých politík EÚ, aby bolo možné zabezpečiť financovanie transformácie.

Prvkami Európskej Zelenej dohody sú:

- Zvýšenie ambície EÚ v oblasti klímy na roky 2030 a 2050
- Bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie
- Výstavba a renovácia efektívne využívajúca energiu a zdroje
- Priemyselná stratégia pre čisté a obehové hospodárstvo
- Urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu
- Z farmy na stôl („Farm to Fork“) – spravodlivý, zdravý a ekologický potravinový reťazec
- Zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity
- **Ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie**

I. blok prednášok, téma:

KVALITA OVZDUŠIA NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ

Aktuálne výzvy týkajúce sa kvality ovzdušia

Zuzana Kocunová, Ministerstvo životného prostredia SR

Abstrakt:

Príspevok pojednáva o nástrojoch na dosiahnutie DOBREJ KVALITY OVZDUŠIA, ktorá sa riadi podľa požiadaviek Smerníc o kvalite ovzdušia 2008/50/ES a 2004/107/ES. Cieľom je dosiahnutie takej úrovne kvality ovzdušia, ktorá nemá negatívny vplyv na ľudské zdravie a ŽP a nepredstavuje pre nich riziko (odporúčania WHO).

V súčasnosti SR čelí žalobe zo strany EK na Európsky súdny dvor za kvalitu ovzdušia (nedodržanie LH pre PM₁₀) (zóna Banskobystrický kraj, zóna Košický kraj, aglomerácia Košice). Aj preto MŽP SR pripravuje novú právnu úpravu na zlepšenie kvality ovzdušia, ktorá prináša nové možnosti riadenia kvality ovzdušia.

Základnými jednotkami pre hodnotenie KO sú aglomerácie a zóny podľa administratívneho členenia. Hodnotenie kvality ovzdušia sa v nich vykonáva monitorovaním, modelovaním a odborným odhadom.

Režim hodnotenia KO v zóne závisí od úrovne znečistenia ovzdušia na základe stálych meraní. Ak je v rámci zóny územie, kde dochádza k prekračovaniu LH a CH, je potrebné vyhlásiť oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO) a tu osobitne zacieliť špecifické opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia a vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO). Z dôvodu potreby komplexného prístupu k riadeniu kvality ovzdušia bude potrebné tieto dokumenty spracúvať pre celú zónu. PZKO obsahuje analýzu stavu kvality ovzdušia, podiel zdrojov na znečistení ovzdušia, zhodnotenie doteraz prijatých opatrení a navrhované opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia (zodpovedné osoby, termíny a indikátory plnenia).

Zodpovednosť za riešenie kvality ovzdušia a vypracovanie PZKO má Okresný úrad v sídle kraja (OUSK). Pripravovaná právna úprava v otázke PZKO určuje zásadné opatrenia, ktoré je potrebné vydať ako „opatrenie“ podľa § 18 zákona 400/2015 Z.z. OUSK bude mať povinnosť každoročne spracovať a uverejniť odpočet opatrení na svojom webovom sídle. Preskúmanie a aktualizácia dokumentu sa bude vykonávať každé 3 roky. V prípade neodôvodneného neplnenia opatrení bude úrad oprávnený uložiť zodpovedným subjektom sankcie.

Pripravovaná právna úprava dáva viacero kompetencií v riadení kvality ovzdušia samosprávam (VÚC a obciam). Ich úloha spočíva najmä v informovaní o kvalite ovzdušia, participovaní na príprave PZKO a plnení opatrení z PKZO. V prípade potreby tiež majú kompetenciu vo vypracovaní Programu starostlivosti o kvalitu ovzdušia a zapracovaní navrhovaných opatrení do svojich strategických materiálov. Samosprávy majú tiež kompetenciu zriaďovania nízko emisných zón (NEZ). Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia by mali byť navrhované s ohľadom na USKUTOČNITEĽNOSŤ, ÚČINOK, NÁKLADOVOSŤ ale tiež spoločenskú a politickú AKCEPTOVATEĽNOSŤ.

Hodnotenie kvality ovzdušia v SR

Dušan Štefánik, SHMÚ

Abstrakt:

Kvalita ovzdušia v SR sa posudzuje najmä prostredníctvom meraných koncentrácií v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia, ktorú v minulosti tvorilo 38 staníc, od tohto roku by sa tento počet mal rozšíriť na 52. Okrem toho sa na SHMÚ využívajú rôzne matematické modely, vďaka ktorým môžeme analyzovať priestorové rozloženie koncentrácií znečisťujúcich látok na rôznych škálach – od územia miest až po celú republiku. Matematické modely nám umožňujú taktiež predpovedať kvalitu ovzdušia niekoľko dní dopredu a určiť podiel jednotlivých emisných zdrojov na koncentráciách znečisťujúcich látok. V prezentácii sa stručne oboznámime s aplikáciami modelov pri hodnotení kvality ovzdušia, s ich obmedzeniami a neurčitostami a spôsobom ich využitia pri určovaní oblastí s rizikom zhoršenej kvality ovzdušia. Prezentácia sa tiež stručne dotkne očakávaných zlepšení modelovacieho systému a rozšírení modelových výstupov, ktorý prinesie práve realizovaný projekt KOSYMOKO.

Strategické riadenie kvality ovzdušia v ČR v horizonte 2020+

Kurt Dědič, Ministerstvo životního prostředí ČR

Abstrakt:

Předmětem příspěvku je představení aktuálních problémů v oblasti ochrany ovzduší v České republice. Ty souvisí se sektory lokálního vytápění domácností, silniční dopravy, lokálně také průmyslovými zdroji (zejména pokud jde o fugitivní emise) a dále se znečištěním sekundárními aerosoly a obecně s přehraničním znečištěním.

V rámci strategického řízení kvality ovzduší se v České republice, obdobně jako v jiných státech EU, uplatňují legislativní nástroje (především zákon o ochraně ovzduší a jeho prováděcí právní

předpisy), Národní program snižování emisí a programy zlepšování kvality ovzduší. Zákon o ochraně ovzduší a Národní program snižování emisí mají plošnou, celonárodní působnost, zatímco programy zlepšování kvality ovzduší řeší regionální problémy. V rámci prezentace budou jednotlivé tyto nástroje stručně představeny. K urychlení realizace opatření ke zlepšení kvality ovzduší jsou uplatňovány především dotace.

Zdravotné riziká znečištěného ovzdušia

RNDr. Bohumil Kotlík, Ph.D., MUDr. Helena Kazmarová, NRC pro venkovní a vnitřní ovzduší, Státní zdravotní ústav Praha

Abstrakt:

Předkládané sdělení se zabývá postupy pro hodnocení zdravotních rizik ze znečištěného ovzduší, které používá SZÚ. Jedná se o odhad vlivu znečišťujících látek na zdraví lidí metodou hodnocení zdravotních rizik respektive zdravotních dopadů (Health Risk Assessment /Health Impact Assessment). Uplatnění tohoto vlivu je závislé na koncentraci v ovzduší a době, po kterou jsou lidé těmto látkám vystaveni. Skutečná expozice v průběhu roku a v průběhu života jednotlivce značně kolísá a liší se v závislosti na povolání, životním stylu, resp. na koncentracích látek v různých lokalitách a prostředích. Při hodnocení se využívá znalostí o působení látek odvozených z epidemiologických studií, experimentů na zvířatech, nebo ze studií vlivu těchto látek v pracovním prostředí a odhaduje se, jaký dopad na zdraví může mít konkrétní úroveň znečištění ovzduší. Pro vyjádření míry rizika se používá odhad výskytu zdravotních účinků u exponovaných osob.

Hodnocení se provádí pro zdravotně nejvýznamnější znečišťující látky v ovzduší sídel ČR. Mezi ně patří v první řadě aerosol (suspendované částice v ovzduší), polycyklické aromatické uhlovodíky a v lokalitách významně zatížených dopravními emisemi i oxid dusičitý. Místně se pak mohou prosazovat malé lokálně působící energetické zdroje. V oblastech s významnými průmyslovými zdroji jsou nacházeny zvýšené hodnoty dalších látek - As, Cd, Ni, Cr, benzenu či Pb.

Pro praktickou interpretaci a pro flexibilní využití dat o kvalitě ovzduší v rámci hodnocení kvality ovzduší ve městech a pro hodnocení zdravotních rizik, je nutnou podmínkou propojení dat získávaných v síti stacionárních měřicích stanic v monitorovaných městech s dalšími informacemi. Vyhodnocení dat ze staničních měření, jejichž prostorová reprezentativnost je zatížena významnými a navíc obtížně kvantifikovatelnými nejistotami, které komplikují odhad expozičních úrovní, je proto rozšířeno o hodnocení různých typů městských lokalit. Zahrnuté měřicí stanice jsou ve spolupráci s pracovníky zdravotních ústavů, v rámci každoroční aktualizace, rozděleny do skupin (kategorií – více viz: http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/ovzdusi/zpravy/zprava_2020_text.pdf). Kritérii jsou intenzita okolní dopravy a podíl jednotlivých typů zdrojů vytápění, případně zátěž významným průmyslovým zdrojem. Toto rozdělení umožňuje v prvním přiblížení jednoznačnější interpretaci příčin lokálních extrémních hodnot. V druhé úrovni jsou data o kvalitě ovzduší pro vybrané škodliviny (NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb a BaP) zpracována skupinově - pro jednotlivé typy městských lokalit. Za předpokladu podobnosti imisních charakteristik, sezónního chování a dlouhodobých trendů u městských lokalit s podobnou topografickou charakteristikou, strukturou a dynamikou zdrojů znečištění ovzduší, dopravní zátěží a účelem využití obytná, průmyslová, dopravní, obchodní ... atd., lze získané výstupy s určitou akceptovatelnou mírou nejistoty zobecnit

Výstupem jsou výroční zprávy systému MZSO – Systém monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ČR ve vztahu k životnímu prostředí, Subsystém I., Zdravotní důsledky a rizika znečištění ovzduší (<http://www.szu.cz/publikace/monitoring-zdravi-a-zivotniho-prostredi>), zprávy pro vládu ČR (<http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/ovzdusi-a-zdravi>), za hlavní město Prahu apod.

II. blok prednášok, téma:

PRÍKLADY DOBREJ PRAXE NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ

Projekt AIR TRITIA – Jednotný prístup k systému riadenia kvality ovzdušia pre funkčné mestské oblasti

Daniela Ďurčanská, UNIZA

Abstrakt:

Projekt AIR TRITIA bol zameraný na jednotný prístup k systému riadenia kvality ovzdušia pre funkčné mestské oblasti TRITIA na území zúčastnených krajov, ktoré si navzájom ovplyvňujú kvalitu ovzdušia, Žilinský kraj, Moravsko-sliezsky kraj, Opolské vojvodstvo a Sliezske vojvodstvo. Výstupy projektu sú zamerané na vytvorenie stratégií a konkrétnych opatrení pre vybrané pilotné mestá (Žilina, Ostrava, Opava, Opole, Rybnik) a pre kraje, pri ktorých bol kvantifikovaný dopad na zlepšenie kvality ovzdušia, napr. pri návrhu opatrení v doprave boli namodelované konkrétne dopravné situácie a ich vplyv na zníženie zaťaženia ovzdušia znečisťujúcimi látkami. Výsledky projektu taktiež ponúkajú riešenia pre priemyselné zdroje aj lokálne vykurovanie, sú pripravené nástroje, ktoré umožnia pracovníkom verejnej správy lepšie sa orientovať a prijímať správne rozhodnutia pre zlepšenie kvality ovzdušia v regióne.

Projekt začal v júni 2017 a ukončený bol v novembri 2020. Cieľom projektu AIR TRITIA bolo pomôcť orgánom verejnej správy v oblasti riadenia kvality ovzdušia vytvorením jednotnej priestorovej informačnej databázy, zavedením nových nástrojov pre riadenie a predpovedanie znečistenia ovzdušia a následným spracovaním stratégií kvality ovzdušia pre jednotlivé mestské funkčné oblasti a spoločnou stratégiou pre región TRITIA.

Hlavnou inováciou projektu je uplatnenie spoločného prístupu k riadeniu kvality ovzdušia na medzinárodnej úrovni, podporené Systémom riadenia kvality ovzdušia AQMS: <https://aqms.vsb.cz>

Počas projektu boli vykonávané aj špecializované merania znečistenia ovzdušia. V Žiline bolo realizované celoročné sledovanie znečistenia tuhými časticami, na poľsko-českom pohraničí prebiehal monitoring ovzdušia v Horní Suché (CZ) a v Raciborzi (PL).

Přístupy města Brna k řešení kvality ovzduší

Markéta Durnová, Magistrát mesta Brno

Abstrakt:

Statutární město Brno vydalo v roce 2017 Akční plán zlepšování kvality ovzduší (APZKO), který byl nově aktualizován v letošním roce. APZKO vychází z Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno (PZKO), vydaným ministerstvem životního prostředí v roce 2016. APZKO přebírá opatření, která je možné realizovat z pozice města přímo, ale hledá i opatření, která jsou nad rámec PZKO.

Město realizuje spoustu opatření, která jsou přínosná k ochraně ovzduší. Můžeme mluvit o ekologizaci vozového parku dopravního podniku nebo vybavování příspěvkových organizací užitkovými elektromobily. Postupně se rozšiřuje systém rezidentního parkování nebo se instalují stanice rychlonabíjecích stanic elektromobilů. Město se snaží velmi intenzivně čistit komunikace. Pro občany i firmy nabízí množství dotačních programů a snaží se přiblížit problematiku ovzduší formou různých osvětových kampaní. Nezapomenutelnou kapitolou je taky výsadba zeleně.

Ve svém akčním plánu jsou další opatření, které se město zavázalo realizovat. Čeká nás prodlužování několika tramvajových tratí, aby se zvýšila kapacita přepravovaných osob prostřednictvím hromadné dopravy do exponovaných lokalit. Plánuje se velké množství záchytných parkovišť typu P+R. Vizí města je do budoucna zakázat spalování suchých rostlinných materiálů na otevřených ohništích.

Integrovaný projekt LIFE – Implementácia plánu kvality ovzdušia pre Malopoľský región, Malopoľsko v zdravej atmosfére

Tomasz Pietrusiak, Úrad Malopoľského regiónu

Abstract:

In the fight for clean air, the most important element is the implementation of actions at the local level. The presentation describes initiatives undertaken by municipalities and counties within the framework of the Air Quality Plan (also known as AQP), focusing on the purpose of these activities and their implementation. It also discusses the purpose of the existence and activities of the so-called eco-managers employed by the LIFE-IP project, as people who play a key role in the implementation of the AQP and are a bridge between local authorities and the region's inhabitants. It was concluded that only through proper stimulation of the community on the local level, we achieve the best results in improving both air quality and public awareness of environmental protection and improving the quality of life of the entire community.

Zlepšovanie kvality ovzdušia v Maďarsku – Prvé výsledky Integrovaného projektu LIFE - HungAIRy

Tamás SZIGETI, Nóra KOPLÁNYI, Viktória DORÓ-LAUKÓ, Barbara BEZEGH, Orsolya JÓZSA, Dóra SIMON, Ildikó BABCSÁNY, Zsófia SZŐNYI, Herman Ottó Institute NLtd., Budapest, Hungary,
Presenter's name: *Tamás SZIGETI*

Abstract:

The LIFE IP HungAIRy aims to improve ambient air quality in 10 Hungarian municipalities (Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Eger, Kaposvár, Karcag, Miskolc, Pécs, Szolnok, Tatabánya) across 8 of the country's regions. The project has officially started on 1st January 2019 and will be completed on 31st December 2026. In the frame of the project, an eco-manager network has been established to increase the capacities at the participating municipalities. Tasks of the experts of the network include, among others, (i) organization of awareness raising campaigns, (ii) biannual revision of air quality plans, (iii) monitoring the funding programs and open calls. Regional and local emission databases have already been improved; however, further data collections will also be performed. A decision supporting tool for predicting the effect of different measures on air quality is under development. This tool will provide support to the partners during the revision of the air quality plans. Two new air quality monitoring stations are under construction in two cities that have not had monitoring stations yet. A particulate matter monitoring network including 60 low-cost sensors has started its operation in one of the partner cities. This network will be extended. Different pilot activities on the reduction of residential (e.g. regulation of burning of garden waste, promotion of district heating) and traffic emissions (e.g. development of a smart parking system, new mini public bicycle systems) are under development. The reduction of the agricultural emissions is targeted by a voluntary program. Different communication materials targeting adults and children have already been produced as well as several national awareness raising campaigns

have been organized. The environmental, social and economic impact of the project activities are monitored in the project with the first assessments completed in 2020. Besides the project activities, several actions must be taken at national, regional, and local levels to considerably reduce air pollution, thus the partners of the LIFE IP Hungary are focusing on facilitating and integrating new proposals.

Projekt LIFE ASPIRE – Zlepšenie kvality ovzdušia inováciou mestskej logistiky v stredne veľkom historickom meste v Taliansku

Stefan Guerra, LUCENSE

The presentation by Mr Stefan Guerra of LUCENSE will focus on the description of the LIFE ASPIRE project.

Abstract:

LIFE ASPIRE is co-funded under the LIFE Programme, “LIFE Environment and Resource Efficiency”. The project started on 1st October 2017 and will end on 30th September 2021. The project consortium includes six partners, from 3 different EU members’ states. The partners are: the city of LUCCA (IT), which is the coordinator and the demonstration site; LUCENSE, LUCENSE (Lucca, IT), sustainability expert, responsible for the design and demonstration site management; MEMEX (Livorno, IT), mobility engineering consultancy, for the technical support and environmental impact evaluation; MUNICIPIA Engineering Group (Roma, IT), for the ITS and the development and management of the integration of all technological systems; city of STOCKHOLM (SE) for the Logistics schemes evaluation and transferability and scalability to metropolitan areas; city of ZADAR (HR), for the Logistics schemes evaluation and transferability and scalability to other European small and mid-size historic towns

LIFE ASPIRE is a project focused on the optimization of city logistics process in order to get environmental benefits for the local community.

The city of Lucca has been working on city logistics optimisation during last 20 years, through different funded project, and is therefore a useful demonstration site for such activities.

LIFE ASPIRE implements of a set of mobility measures - regulatory, organizational, operational and technological - that extend and integrate those already implemented in Lucca. The selected measure are chosen in order to: i) increase quality of life for citizens, tourists, visitors and city users; ii) contribute to increase Air Quality in the area; iii) reduce externalities of heavy transport; iv) balance the different stakeholders’ interests on land use in the city.

The project is addressing Air Quality in Lucca for the following reasons: in 2014, the European Commission launched an infringement procedure against the Italian Republic for having systematically and persistently exceeded, in a certain number of zones in Italy (including the area of Lucca), the limit values for PM10 particulate matter laid down by the Air Quality Directive. Italy has been condemned in 2020 by the Court of Justice for failure to comply with EU air quality standards for the PM10 particles. Commission now urges Italy to take action to reduce PM10 concentration in order to safeguard public health. Unfortunately, Italy is not alone, being other EU member states deferred by the Commission to the Court of Justice or already condemned for reasons related to air quality.

How can the project produce its environmental benefits? LIFE ASPIRE is an award programme with a defined set of goals, provided with monitoring technologies to reward sustainability leaders in city logistics. The rewarding system incentivize the logistics operators’ change of behaviour, in order to optimize their activities in the historic centre toward more sustainable practices thus reducing

their environmental impact. It also accelerates the substitution of freight vehicles toward less polluting ones. A greener fleet of vehicles operating on city logistics contributes to the reduction of the emissions due to motorised traffic. Clearly, the project alone does not completely solve the issue of poor air quality in the area of Lucca, as several different factors and sources of emissions are present. However, the contribution of the LIFE ASPIRE project to the emission reduction foreseen by the Tuscany Regional Air Quality plan is relevant, considering targeted geographic area (City of Lucca) and emission source (transport and mobility), paving the way for future action based on projects achievements.

Kto je SMOKEMAN a výchovno-vzdelávacie aktivity VŠB TU Ostrava UKÁŽKY Z EDUKATÍVNEJ SHOW „SMOKEMAN ZASAHUJE“

Jiří Horák, František Hopan VŠB TU Ostrava

Abstrakt:

SMOKEMAN se narodil na zkušebně Výzkumného energetického centra v 5:52, 26. června někdy v sedmdesátých letech minulého století. Jeho životním posláním je zmenšovat kouř z našich komínů a napomáhat k čistotě ovzduší. Edukativní show je určena jak pro děti tak i dospělé a nabízí řadu zajímavostí. Cílem show je přiblížení správného spalování v lokálních topeništích široké veřejnosti. S naší pojízdnou kotelnou přijedeme přímo do Vašeho města nebo vesnice a nabídneme praktické ukázky jak správně (ne)topit. Veřejnost se může seznámit s tím, jak si doma sami můžeme stanovit s jakou účinností provozujeme svá spalovací zařízení, dále co nejvíce ovlivňuje to, co vychází z našich komínů. Veřejnost se také seznámí s tím, jaké jsou základní typy konstrukcí spalovacích zařízení, jaké jsou jejich základní charakteristiky a jak kotel, kamna a krby správně provozovat a jak se o ně správně starat. U nás je dotýkání přísně nařízeno.

Motto: Konfucius řekl: „Co slyším, to zapomenu. Co vidím, si pamatuji. Co si vyzkouším, tomu rozumím.“

III. blok přednášek, téma:

VYBRANÉ FINANČNÉ NÁSTROJE V OCHRANE OVZDUŠIA

Kotlíková výzva – schéma pomoci pre domácnosti v SR

Adam Stano, SAŽP

Abstrakt:

V rámci tejto prezentácie bude predstavený projekt Výmena kotlov v domácnostiach pre lepšie ovzdušie, hodnoty environmentálnych ukazovateľov, ktoré chceme realizáciou projektu dosiahnuť a časový harmonogram realizácie schváleného projektu.

Hoci je pre väčšinu domácností hlavným kritériom výberu paliva finančná nákladnosť, ktorá je u vykurovania drevom najnižšia, v ďalšom kroku prezentácia porovná aj iné kritériá vykurovacích systémov plynových kotlov a kotlov na tuhé palivo.

Na záver bude predstavený informačný systém, ktorý bude slúžiť na vypracovanie, predkladanie dokumentov a formulárov a ďalšiu komunikáciu žiadateľov o finančný príspevok a dodávateľov s poskytovateľom.

Kotlíková dotácia – skúsenosti s uplatňovaním v ČR

Linda Vonásková, MŽP ČR

Abstrakt:

V rámci prezentace bude úvodem představena emisní situace v ČR a zhodnocen vliv vytápění domácností na emise v ČR. V dalším kroku bude představen zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší z pohledu vytápění domácností a požadavků na zdroje vytápění. Budou předány informace týkající se kontrol v domácnostech v ČR (pravidelných i úředních).

Vzhledem k důležitosti domácností, jako zdroje emisí, je nutné znát také jejich počty a mít o nich dostatek statistických informací. Tyto informace jsou také velmi důležité k nastavení absorpční kapacity dotačního programu. Budou tedy sděleny známé informace o počtech problematických zdrojů v domácnostech.

Další část přednášky již bude zaměřena výhradně na dotační programy, kdy úvodem budou shrnuty veškeré dotační programy, které v ČR jsou (nebo byly) zaměřeny na výměnu spalovacích zdrojů v domácnostech. Budou podány krátké informace o Nové Zelené Úsporám a o Společném programu na podporu výměny kotlů. Bude shrnuta historie vývoje současného Operačního programu Životní prostředí a jeho „kotlíkových dotací“. Závěrem budou zhodnoceny tři proběhlé výzvy z „kotlíkových dotací“ z pohledu finančního i z pohledu efektu na životní prostředí.

Environmentálny fond

Ing. Ingrid Lipovská, Environmentálny fond

Abstrakt:

Environmentálny fond bol zriadený zákonom č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Združuje finančné prostriedky na uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie a následne poskytuje podporu, ktorou môže byť: a) dotácia, b) úver alebo ich vzájomná kombinácia.

Pre oblasť Ochrana ovzdušia (A) fond v súčasnosti podporuje činnosti a aktivity smerujúce k zlepšeniu kvality ovzdušia prostredníctvom zníženia emisií znečisťujúcich látok (predovšetkým SO₂, NO_x, VOC, tuhých znečisťujúcich látok vrátane prachových častíc PM₁₀, PM_{2,5}).

Pre rok 2022 Environmentálny fond zverejnil nasledovné činnosti pre podporu formou dotácie:

- Činnosť A1: Podpora výroby tepla a teplej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov
- Činnosť A2: Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
- Činnosť A3: Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom adaptačných opatrení, najmä v oblastiach riadenia kvality ovzdušia.

Oprávnení žiadatelia:

- pre činnosti A1 a A2: obec, samosprávny kraj, rozpočtová organizácia, príspevková organizácia, občianske združenie, záujmové združenie právnických osôb, nadácia, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním,
- pre činnosť A3: obec, samosprávny kraj.

Termín predkladania žiadostí je do 31. októbra 2021.

Bližšie informácie: <http://www.envirofond.sk/sk/podpora/dotacie> .

Pre oblasť Zvyšovania energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania (L) bude Environmentálny fond zverejňovať rozšírenú špecifikáciu činností na rok 2022.

Plán obnovy a odolnosti – Obnova budov

Michal Maco, SAŽP

Abstrakt:

Plán obnovy a odolnosti stanovuje ucelený balík reforiem a investícií, ktoré sa budú realizovať do roku 2026 a ktoré budú podporené z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Plán tvoria investície a reformy, ktoré budú riešiť výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko. Slovenská agentúra životného prostredia bude spravovať Komponent 02 - Obnova budov, ktorého súčasťou je obnova cca 30 tisíc rodinných domov. Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov sa zníži spotreba energie a tým dôjde k zníženiu emisií CO₂ a k zlepšeniu stavu ovzdušia.